

Zlata Žunić

Trojanski konj imperijalizma i stereotip „Aufviderzeen unt Alajhmanet“

Pismo gastarabajtera:

"Merhaba ti unt Gut Morgen majne libe babo! Evo vec su dvije hefte kako sam iz majn hauz cu Dojčland heraus. Kako su Mehaga i Her dajdža Ramo? Je l' se udala Frau Šefika, šiken sam joj poštom cvaj dojče ibrika! Čujem da se Bruder Ahmo škole batalio i da se šljiwovitz propio. Recite mu da je to grose grehota. Šiken vam pozdravima Muterima, Faterima, Bruderima i Švesterima. Aufviderzeen unt Alajhmanet! Bruder Zijo, alaselamet!"

Bosanski goniči i bosanski konjići

Danima u kući, bez dodira sa realnim svjetom, čitam hronologiju bosanskog pas(j)aluka i pitam se da li će me išijas ponovo stegnuti, jer se učas nanerviram zbog usuda svojih zemljana, rasutih diljem svijeta i užeg mu univerzuma, što postadoše kozmopoliti sa nekoliko jezika i isto toliko domovina, kako ilustrativno i plastično svjedoči gorenavedeno pismo jednog od srećnika. Nema ih u knjigama, ali su na broju statistike MMF-a i sličnih humanitarnih pregalaca, kad šalju pomoć u kreditima, bez grejs perioda, sa Šajlokovim kamatama, tek da ne bismo kojim slučajem, kroz kruh sa sedam kora, uočili kako smo opasani nevidljivom gujom, sa

glavom na demirli pendžeru starostavnih fabrika, u zemlji, uvijek istim stražnjicama, pohabanih minderluka. Žongliraju, tako, novi žitelji gradova respektabilnim jezičkim bogatstvom, podebljani zemljoposjedničkim knjigama, pa, kupujući kuće, stanove, paščare, na radost ovještalog i ostarjelog urbanog lumpenproletarijata, ulažu mukom zarađeno u nekretnine, tek da smjeste za pišljivih dvjestotinjak eura stare i islužene gradske profešure, inženjere, dolute, službenike etc, i njihovu djecu, sve bez izgleda da išta zarade! Ali, to je, nazdravlje im bilo, dug domovini i domoljubima, kojima su svi putevi zatvoreni za tamo daleko, gdje ura rada košta uncu zlata, ili bi, moguće, dobrohotnim altruizmom ksenofobičnih domaćina, bili počašćeni, za skupo plaćenu, ili, na jedvite jade, stečenu diplomu, savršenim tunelima gradske kanalizacije. I to, valja naglasiti, neka se ima u vidu, nakon deartizacije žute podloge koja nimalo ne tukne bosanski i apstraktno, već do neba odjekuje realizmom Viljemovke i ruskog kavijara! Sitnozubi i bezubi, pak, i dalje biju bitku sa atavizmima prastarih troglavih aždaha, dodo ptica rugalica, bez mrven osjećanja da viza za budućnost nije u Park(ing)u Jure(ćih) Zvjerica i utvrđama nOve eLite, kojoj Bruder Ahmo nikako da oprosti stečenu prednost.

Mnogi su se, nakon povratka, vođeni nostalbijom obespravljenih, oglušili o imperativ tranzicije, zbrinuti, na neizvjestan rok, pristojnim ušteđevinama. Ni na kraj pameti im nije formiranje nove paradigmе kadrova, kao prevashodni zadatak u prvim posljeratnim godinama, i planiranje elita za buduća vremena, kao odraz vizije nove demokracije. Istina, taj i takav entuzijazam zauzimanja busija je rezultirao produkcijom poželjnih tipova inteligencije koja bi trebalo, a to istinski zdušno čini, da podupre prelaz od socrealističkog, do liberalno kapitalisitčkog društva! Tačnije, projekat kakav se ne pamti u novijoj historiji, a za koji je potreban ekstremno izoštren sitnosopstvenički mentalitet, kao najpouzdaniji oslonac višepartijskog društva, formiranog od donedavnih čuvara jednoumlja. Na pozornici nedavnih opravdanih radničkih protesta zbog neučinkovitih i ratobornih scenografija tobožnje borbe za nacionalni identitet i prava potlačenih, do gole kože operušenih, nisu se mogli vidjeti hrabri ustavobranitelji i ikonoklasti iz redova ideoloških čistača, već su nagrnuli bosanski goniči i brdski konjići, da bi, uz

fićfiričke trikove, poput Kerbera i Trojanskih skalamerija, rastjerali umorne radnike i izvarane ratnike.

Kurva je oduvijek bila najveći moralista!

Mislim, dragi moji, da bi relativiziranje ovakvih agresivnih, nimalo dezorganiziranih i nesistematičnih "istraživanja javnog mnjenja" i „ispitivanja revolucionarnog duha ulice“ bilo pogubna greška naivaca, naspram onih koji motorikom svog predatorskog instinkta pomno prate kretanje "plijena", ne zanemarujući činjenicu da nema jednom zauvijek datog suvereniteta, ali ni tapije na "privatizirana" sredstva za rad i resurse koja jesu bila općenarodna imovina, iz naših plaća alimentirana decenijama. S druge strane, pak, nimalo benigno nije to "što neko tamo o nama priča", ako se ono projicira kroz siromaštvo i otete šanse za normalan život. Voljela bih da me uvjere kako ne postoje čuvari autoritarnih statusa političkih zvaničnika, povezani sa inozmenim centrima moći sjajno sinhornizivanim akcijama i brdom love, čija jedna jedina riječ može biti presudna, bez obzira na to koliko se mi borili da dokažemo kako su, upravo oni, irrelevantni.

Takav stav je naivnost visokog rizika, ili pak, nešto sasvim drugo, što pripada domeni precizno proračunate distance od svega već viđenog i doživljenog, uključujući pokolje i otimačinu pod eufemizmom privatizacije, imantentne ovakvoj BiH, ali i svijetu u kome dijelimo sudbinu jadovana, a ne radovana, nikada udaljeniji od sebi sličnih. Tranzicija je, sama po sebi, proces senzorne deprivacije više nego tehnološko-tehničko i vlasničko restrukturiranje privrede u jedan neprihvatljiv oblik raspolaganja ZAJEDNIČKIM DOBRIMA, ali i ljudskim kapacitetima. Taj odnos je posve neprirodan i, baš zbog toga, su sva čula majstora novih načela organiziranja i privredjivanja distribuirana na poveliku armiju "čuvara poretku", u principu uvijek istih komutarnih identiteta, koji će vam u prvom razgovoru reći kako ste loš čovjek i kako on zna sve o vama!!! Trudiće se vrlo neumoljivo da "prikupi" što više dokaza u prilog svojoj već naučenoj lekciji da nema nevinih među osiromašenim. Vjerojatno su u pravu, jer smo toliko puta (s)jebani, za samo jedan ljudski vijek, pa otkuda nam ta etička tirada o nevinosti i

junferluku?! Pa, ja, mi kanda smo zaboravili da se u tu, davno zauzetu fortifikaciju, ne možemo sakriti: kurva je oduvijek bila najveći moralista!

Šumski plodovi su u blizini minskih polja

Paralalno sa ovom dimenzijom, kao dimna zavjesa se diže krkljajući cvrkut Dodo začina od ptice rugalice u bosanskom loncu, uz pratnju diskretne ritam-sekcije Lepi i Tihi, da se ne zaboravi prisustvo glavnog faktora razbijanja iluzije kako je život uopće moguć. Istovremeno se o Drinu, Savu i Dinaru odbija visokofrekventni eho: mrš napolje, hrsuzi! Hoćete hljeba bez motike i iz međunarodne pomoći, a nećete prebiti noge njinim globtroterima i jebivjetrima i zdipiti neki Krimčić! Eno vam ostaci ostataka fabrika, tuđih njiva pod najam, šumski plodovi su blizu minskih polja, pa vam se, možda, i posreći... Sljedeće neprijateljsko gnijezdo je dobro plaćeni stručnjak za krizne situacije, security čelavko, sa debelim mesom, na kome bi mu i Brazilke na krnjevalu u Riu pozavidjele, a osobito Pride poklonici!

Serenada dobro ušuškanog Vučića na hinjaka dopire iz susjednog trapa! Ušančio se i čeka bolje dane za sebe i jarane, pa da kao Mikajilo stavi zlatastu repliku Omege na ruku, trandu na uvce, nabije širok kez sa zubićem vilenjaka i krene u pohode novim Prekorbojnim. Oni priko ne pivaju lipo i glumataju da su ljuta sjerotinja, otkada Sanader ode na duži službeni put, sve se vajkajući kako nema teže kletve nego imati, pa nemati! Potraga za Svetim Gralom stoljećima traje, exyu sindikalnim liderima i njihovim zaštitinicima nije trebalo ni pola godine rata, pa da u hipu prilagode svoj pogled na svijet bezdušnoj eksploraciji muke i neimaštine, dok i kamen ne iscijede. I, svi se već navikli da se tom prastarom stazom ide u Europu!

U tom i takvom kontekstu, zanimljiv mi je fenomen ljudske potrebe za učešćem u tuđim "ratovima", premda je, bez iznimke, riječ o najnižim porivima... Generacijski animoziteti između, uvjetno govoreći, moćnih obitelji, u modificiranim oblicima krvne osvete, u pravilu ojačavaju bojovnici lake zarade i brzog uzleta na socijalnoj ljestvici, obrušavajući se na ciljnu metu neprincipijelno, bez razloga i povoda, lične interakcije ili bilo čega empirijski potvrđenog i logičnog! Dakako, njihov izbor je, bez iznimke, na strani većeg i jačeg bataljona!

Nekritički se regrupiraju i povlače sa nišanskim spravama u svoje bunkere nesnosne lakoće razmetanja licemjerjem i duhovnom ljenošću, spremni da eliminiraju nepočudne, bez oklijevanja, uz argumente mentalno retardiranih petogodšnjaka...

Njihov koeficijent ili "spiritus movens"(!) su puna crijeva i kolekcija tuđih rezultata i uspjeha, oduzetih ili obezvrijedjenih! Učinkovit obrazac, pak, "ratnih" zapovjednika, u funkciji očuvanja morala kohorti je: svoj dio nagrade nikada ne darivati, (čak ni u maniru Al Kaponea), jer puk voli bogate pobjednike, već nagradu za podršku naći u sehari žrtve ili nepokornih naumu ljudske srdžbe i pohlepe ...

A, gdje je tu ljubav koja nas čini ljudskim bićem? Ona je još uvijek tamo gdje mali broj očiju pohodi: u pjesmi, u stihu, u duhu, u mrskoj vradžbini čudoređa:

„Za ljubav je potrebna izvjesna bezazlenost. Ti je imas. Sacuvaj je, to je dar bozji. Ako je jednom izgubis nikada je vise neses povratiti... Samo zavidljivci to nazivaju gluposcu. Neka te ne boli. To nije mana; to je dar bozji... Cista dusa jos nezarazena ni skepsom ni 'inteligencijom'. Hajde, pij u cast bezazlenosti... u cast ljubavi i vjere ... u buducnost, u cast snova o sreci, u cast bajne gluposti izgubljenog raja.“/Tagore

Ma kako peklo, bosa ču ponovo sama...

I, na kraju, ne mogu prešutjeti istinu o ljubavi i mržnji, o nekoj superiornoj inteligenciji koja bdiye nad svojim odrazom u čovjeku, čija je uloga da stvara, nadgrađuje, reaguje, napreduje, da bi odražavao to božansko u sebi! Pojave kojima nazočimo, ružne su, i treba ih demistificirati, prikazati u svoj njihovoj nakaradnosti. One ne smiju biti uzor pokolenjima, već primjer kako se raskiva obmana i kuje istina. Osjećam, znam po načinu kojim me zdrave, sjaju oka kad me ugledaju, po nimalo suptilnim riječima i sintagmama, inotnaciji i temama, da je sve

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

oko mene kockarski blef koji bi da zadrži status quo ante, ali plašim se da sam prestara za nagodbe sa đavoljim igračima. Ma kako peklo, bosa ču, ponovo sama, po ko zna koji put, a možda druge prilike i ne bude! Ostaće žiška zapretna, i nije mi žao za neke nove baklje dogorijevati. Sve ostalo nisam ja.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>